

sekirico, neokrašeno, obrabljeno, s deformiranimi odlomljenimi ušescem (dl. 9,8, š. do 3,5, deb. do 2,1 cm). Najdba očitno sodi v skupino ostankov selišč iz obdobja kulture žarnih grobišč in zač. železne dobe (gl. sliko 2 fragmentov!), kakršni so bili že ugotovljeni na tem področju (VS 9, 190) in se je nadaljevalo še v antiki. Predmet hrani J. Čuš v Ženiku (T. I, 9). — S. P.

Dobova. Pri razširjanju gramoznice na njive parc. št. 990/2, 991/2 in 997/1 k. ob. Veliki Obrež, so avgusta na robu dobovskega žganega prazgodov. grobišča našli posamezne grobove, ki so bili bolj redki kot na prej raziskanem kompleksu grobišča. Ker so 70–90 cm debelo humozno plast odkrivali s buldožerjem, smo mogli rešiti samo del grobnega inventarja. Za zaščitna izkopavanja ni bilo sredstev. Iz pribl. 15 ugotovljivih grobov je Posavski muzej dobil (T. II, 1-13): kose sivo žganih žar in skodel, del manjše zapestnice iz bronaste pločevine, kose 2 ovratnice iz tordirane bronaste žice, okrašenih s spiralnimi vrezi, nekaj manjših ostankov bronaste zapestnice in bronasto iglo s polkrožno glavico in bikonično proti glavici odebelenim delom, ki je okrašen s plitvimi vrezi, dol. 12 cm. — S. Š.

Kamnik. Na bregu nekdanje struge Bistrice, parc. št. 707/16 k. o. Kamnik, smo našli junija pri kopanju temeljev žgan grob. Pridatki: bikonična žara s pepelom, pokrita s kamnito ploščo, skodela močno klekastega profila in 13 cm dl. bronasta okrasna igla s sploščeno kroglasto glavico in zarezi na vratu. Zaradi naloženega gradbenega materiala, ki ga je lastnik parcele umaknil šele v zač. zime, bomo z deli nadaljevali spomladi 1966. Predmeti so v Muzeju Kamnik. — M. C. Z.

Ljubljana. Od aprila do junija smo s presledki raziskovali dvorišče SAZU ob Gosposki ulici, kjer bodo zgradili novo stavbo. Zemeljske plasti so tu že močno pre-

metane in unesene (nenehne) gradnje od antičnega do današnjega časa). Ugotovili smo antično zgradbo (pribl. 50 m zunaj obzidja Emone), antični jarek, ki je potekal prav po sredi dvorišča, celo mrežo novejših odtočnih kanalov in temelje deželne hiše (»Lantovža«), ob potresu 1895 porušene in splanirane. Najnižje plasti so zato močno prizadete, ponekod popolnoma uničene od antičnih kot tudi od poznejših vkopov. Kljub temu smo dokumentirali 187 žganih grobov KZG z bogatimi pridatki in številne mlajše železnodobne in antične najdbe. Poleg tega smo odkrili 4 skeletne pokope brez pridatkov, ki pripadajo zgodnjemu sr. veku ali pa so celo še mlajši. — I. P.

Pred hišo **Gosposka 16** smo v odkopanem jarku tik ob pločniku v gl. pribl. 80 cm odkrili do 10 cm deb. in več ko 2 m dolgo plast močno črne žganine, ki je v zvezi s to, odkrito na dvorišču SAZU (gl. tam). V odkopanem gradivu smo zasledili tudi ostanke prazgodovinske keramike, antičnih tegul in antične keramike. V profilu so se kazali ostanki raznih zidov. — M. S.

Ljubljana, Vegova — gl. Zgodnji srednji vek!

Metlika. Pri strojnem izkopu peska iz Kolpe so približno 50 m s. od mostu zadeli na najmanj 3 (morda 4) bronaste sekire. Rešili smo dve: tulasto bronasto sekiro, poškodovano in dvakrat počeno, prekrito s plemenito patino. D. 117, š. na ustju 42 in pri rezilu 52 mm (T. I, 10), in tulasto bron. sekiro z malo deformiranim tulcem in deloma načeto površino (divja patina). Rezilo so poškodovali delavci s pilo, tul. še preden je prišla v Kolpo. D. 117, š. v tulu 30 in na rezilu 60 mm, deb. ob ustju 25 mm (T. I, 11). — V. Š.

Velika planina (Tiha dolina?) Že 1963 so našli pri kopanju kamenja v Tihi dolini bronasto plavutasto sekiro, ki je sedaj v Muzeju Kamnik. — M. C. Z.

STAREJŠA ŽELEZNA DOBA

Ajdovščina. Pri topografskem pregledu Gradišča na platoju s. od Ajdovščine smo ugotovili, da je na sv. strani ohranjena ok. 100 m obrambn. nasipa, ki zapira manjši plato. Proti Z se nasip vedno bolj izgublja in je danes viden kot s kamenjem prekrit greben, ki dosega največ viš. 1 m. Obrambni nasip so močno poškodovali tudi razni vojaški vkopi. Utrjena je bila verjetno le s. stran platoja, kamor je dostop neoviran,

dočim na Z in J stene previsno padajo v dolini Lokavška in Hublja ter utrdbe niso bile potrebne. V notranjosti platoja so večje ravne površine, na katerih smo našli prazgodovinske črepinje. Največ jih je bilo v kotlinici v skrajnem sz. vogalu platoja, kjer je ob mlaki odprt profil. Tu smo med številnimi kosi svetlo rdeče žgane, v prelomu črne grafitirane prazgodovinske keramike našli tudi koščke črne grafitirane ke-

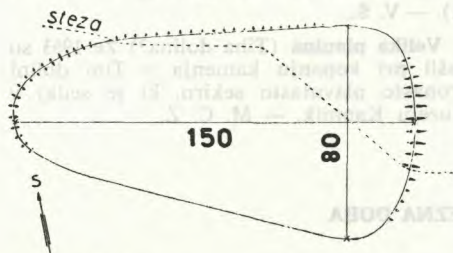
ramike in 100 m pušično ost. Kultura plast je neznatna (kraški teren). — D. S.

Gameljne. Na gozdni parc. št. 350, d. ob cesti Črnuče—Gameljne je krožna vzpetina pr. 40, vi. 2—3 m. Oblika je izrazita na s. delu, na več straneh, posebno na sv. in v. so vidni manjši vkopi. O gomilah ob cesti Črnuče—Gameljne poroča W. Schmid v Jahrbuch für Altertumskunde 7, 1913. Na meji gozdne parc. 343, d. ob cesti Črnuče—Gameljne, ledinsko ime »Pri križu«, je vzpetina (gomila?), pr. 30, vi. 0,75—1,00 m. — M. C. Z.

Gorenji Leskovec pri Blanci. Marca je Posavski muzej dobil od posestnika J. Divjaka iz Gor. Leskovca 19: iz bronaste pločevine oblikovano votlo ovratnico, okrašeno s 7 vzporednimi prečnimi vrezji, zaključeno z okroglo masivno bronasto glavico; 2 bronasta obročka, pr. 3,5 in 3,9 cm, db. 3—6 mm; kose stene in ustja grafitiranih posod, okrašenih z vbodi, ki oblikujejo geometr. okras, na stenah posod izoblikovani 4 cm vi. plastični rožičasti držaji; črep 3,5 cm vi. rdeče žgane skodele. Vsi predmeti so iz uničene gomile v Divjakovem gozdu, kjer so 30 let črpali gramoz. Gradivo je sorodno najdbam iz gomil na Libni (VS 9, 1962-64, 239), verjetno pozni HaD. — S. S.

Judovska hiša pri Maverni vasi, Bela Krajina. SAZU je sondirala 1960, našli so ognjišča in prazgodovinsko keramiko v gl. do 0,70 m (AV 15-16, 1964-65, 168). — I. M. C.

Kamnik. Pri izkopavanju za vodovod na vrtu gradiča Turn na Žalskem hribu, je našel D. Rautar v prekopani parsti s precej oglja majhno železno romboidno puščico z odprtim, nekoliko poškodovanim tulcem. Zdaj v Muzeju Kamnik. Gl. še KŽG! M.C.Z.

GRADIŠČE

Križevska vas nad Moravčami, tloris prazgodovinske utrdbe. — Risal N. Ribič

Križevska vas près de Moravče, plan de la fortification préhistorique. — Dessin N. Ribič

Križevska vas nad Moravčami. S. nad vasjo pribl. 100 m višje leži na gorskem

grebenu (Domžale—Vače), kraj, ki mu pravijo domačini **Grad na Pelinovcu**: manjše prazgodovinsko gradišče, dl. pribl. 150 in š. 80 m (gl. skico!). Razen na J, kjer teren strmo pada, ga obdaja večinoma komaj zaznaven nasip, mestoma pa celo na notr. strani visok do 2 m. Pribl. 200 m proti Z leži malo nižje na terasi travnik. Ob znamenju na začetku terase je baje zakopan »šac« (tako pripoveduje gospodar hiše v neposredni bližini). — Kraj je znano arheološko najdišče. Sredi vasi na dvorišču J. Vodnika so pred časom odkrili staroslovansko nekropolo in rimsko naselbino. (S. Gabrovce: AV 5, 1954, 132 ss). — N. R.

Novo mesto. Na s. robu prazgodovinskega gradbišča na **Marofu** so delavci septembra 1961 našli pri kopanju luknje za drog električnega dajnovoda večjo bronasto prečno nažlebljeno nanožnico (T. III, 1), ki so jo nasilno deformirali in prelomili. Pr. 13,7, deb. 13 mm. Delavci Elektro Novo mesto so jo dali muzeju (inv. štev. 221). V Kandiji so ob **Resljevi cesti blizu št. 5** našli otroci jeseni 1965 dobro ohranjeno bronasto zapestnico in jo prinesli v Dol. muzej. Zapestnica je dokaj masivna in krog in krog prečno nažlebljena. Pr. 8,3, db. 1 cm. — T. K.

Planina nad Vipavo. Gradišče pri sv. Pavlu leži jv. od zaselka Kobali na izraziti kopii, ki se na tri strani strmo spušča in je pristop možen le z Z prek Kobalov ali pa s SZ prek Gornje vasi. Zato je utrjena le z. stran gradišča z ok. 400 m dolgim obrambnim nasipom, ki je na dnu š. do 20 m in vi. 4—5 m. Najvišji je na J, od tod se v loku spušča proti SV. Ljudje mu pravijo »šance«. Na gradišču je polno teras in kotanj, ki so nastale lahko le z intenzivnim obdelovanjem in kjer smo našli prazgodovinske črepinje, kose rimskih posod in stekla, pri topografskem ogledu notranjosti gradišča pa tudi kos zgodnjejsrednjeveškega (?) lončka in koščke žlindre. — D.S.

Pod Črnučko. Glej paleolit!

Pongrac pri Grižah. 1965 smo začeli odkopavati drugo gomilo (18 x 20 m, parc. 282 k. o. Pongrac) ležečo v vnožju prazgodovinske naselbine na Langerju pri Sv. Magdaleni. V osr. delu gomile je bil grob, zložen iz rečnih oblic, nepravilne pravokotne oblike s stranicami: 3,10 x 3,70 x 3,40 x 3,95 m. Dno groba je bilo prekrito s kamnitimi ploščami. — Keramični črepi so ležali raztreseni pod vrhom gomile, drugi bolj pri dnu, predvsem ob stenah groba, ki je verjetno osrednji grob, vendar le kenotaf. — Manjši kup rečnih oblic, med katerimi so bili tudi manjši kosi keramike, je bil tudi na robu